

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)

Opis przedmiotu

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	OBOWIĄZKI ŚRODOWISKOWE PRZEDSIĘBIORCÓW		
E/O/II/ST/B.2/35.a			ENVIRONMENTAL OBLIGATIONS OF ENTREPRENEURS		
Język wykładowy		Polski			
Rok akademicki		2025/2026			
Kierunek		Ekonomia			
w zakresie		-			
Poziom studiów		studia drugiego stopnia			
Profil studiów		ogólnoakademicki,			
Forma studiów		studia stacjonarne			
Semestr / semestry		3			
Przynależność do grupy zajęć		Grupa zajęć kierunkowych do wyboru			
Status przedmiotu		Obieralny			
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS	
		Wykład	15 [h]	3 ECTS	
		Ćwiczenia	30 [h]		
		Konwersatorium	[h]		
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów	związany z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie ekonomia i finanse		2 ECTS	
	z uprawnieniami	-----		ECTS	
	z dyscypliną	Ekonomia i finanse		3 ECTS	
Forma nauczania		tradycyjna- zajęcia zorganizowane w Uczelni / zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość			
Wymagania wstępne		Wszyscy studenci kierunku Ekonomia drugiego stopnia			
Jednostka prowadząca		Katedra Ekonomii			
Koordynator		dr hab. inż. Magdalena Paździor, prof. URad			
Adres strony internetowej pjo		http://weif.uniwersytetradom.pl			
Adres e-mail, telefon koordynatora		m.pazdzior@urad.edu.pl (48) 361-74-00			

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu obowiązków wynikających z wpływów działalności przedsiębiorstwa na środowisko oraz bazami danych, sprawozdaniami i opłatami, które przedsiębiorcy różnych branż i profili działalności muszą ponosić.
Treści programowe:	<p>Treści zajęć są powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi.</p> <p>Treść wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obowiązki przedsiębiorców z zakresu ochrony środowiska jako wymóg prawny i element odpowiedzialności społecznej 2. Pozwolenia środowiskowe 3. Audyty środowiskowe: gospodarowania odpadami, emisji do powietrza, gospodarki wodno-ściekowej, wprowadzonych opakowań, wprowadzonych produktów, przewozu towarów niebezpiecznych (ADR) 4. Raportowanie o działalności i jej wpływie na środowisko. Sprawozdawczość i opłaty (przykłady): Opłata produktowa od opakowań Opłata za korzystanie ze środowiska Opłata za produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych Opłata na pokrycie kosztów zagospodarowania odpadów powstałych z produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych Roczne sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi Raport KOBIZE Sprawozdanie o odpadach Baza Danych o Odpadach Bazy Danych Sprawozdań (BDS) o Substancjach Zubażających Warstwę Ozonową (SZWO) i Fluorowanych Gazach Cieplarnianych (FGC). Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami Centralny Rejestr Operatorów Europejski Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń System Dualnym VerpackG/LUCID. <ol style="list-style-type: none"> 5. Obowiązek raportowania ESG – zakres i kogo dotyczy. 6. Monitorowanie postępów w realizacji gospodarki o obiegu zamkniętym. Pomiar cyrkularności gospodarki na poziomie globalnym i regionalnym. 7. Cyrkularność biznesu. Wybrane ramy monitorowania obiegu zamkniętego. Cyrkularne wskaźniki dla krajów i regionów. Narzędzia GOZ dla biznesu <p>Treść ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza porównawcza zakresu wykazów, dokumentów i raportów dotyczących środowiskowych obowiązków przedsiębiorców różnych branż 2. Analiza, na podstawie ogólnie dostępnych danych, wyników ze środowiskowych obowiązków przedsiębiorców. 3. Ramy monitorowania cyrkularności w Polsce – analiza wskaźników: (poziom 1) wskaźniki pomocnicze (poziom 2) wskaźniki kontekstowe (poziom 3) wskaźniki dostarczające informacji z poszczególnych obszarów, ale nie monitorujące bezpośrednio celów cyrkularnych.

	4. Analiza mierników cyrkularności w Unii Europejskiej: samowystarczalność UE w zakresie surowców, zielone zamówienia publiczne, wytwarzanie odpadów, odpady spożywcze, całkowity poziom recyklingu, poziomy recyklingu dotyczące poszczególnych strumieni odpadów, wpływ materiałów pochodzących z recyklingu na popyt na surowce, obrót surowcami poddającymi się procesowi recyklingu, inwestycje sektora prywatnego, miejsca pracy oraz wartość dodana brutto, patenty.
Metody dydaktyczne (kształcenia):	metody podające (wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych z elementami dyskusji); ćwiczenia: metody praktyczne (ćwiczenia analityczne, case study)
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się, sposób obliczania oceny końcowej:	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych efektów uczenia się określonych dla przedmiotu. Wykład – ocena z testu pisemnego wystawiona zgodnie z zasadą: 50% i mniej możliwej do uzyskania liczby punktów – niedostateczny (2) 51-60% – dostateczny (3) 61-70% – dostateczny plus (3,5) 71-80% – dobry (4) 81-90% – dobry plus (4,5) 91-100% – bardzo dobry (5) Ćwiczenia – ocena końcowa wyliczana na podstawie średniej ważonej pozytywnych ocen uzyskanych przez Studenta z wykonanych ćwiczeń (80%) i aktywności na zajęciach (20%). Ocena wystawiona zgodnie z zasadą: Średnia ważona poniżej 3,0- niedostateczny (2) 3,0 -3,3 – dostateczny (3) 3,4 -3,7 – dostateczny plus (3,5) 3,8 -4,3 – dobry (4) 4,4 -4,7 – dobry plus (4,5) 4,8-5,0 – bardzo dobry (5)

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU)	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	Zna i rozumie metody i narzędzia stosowane realizacji obowiązków środowiskowych w zakresie obligatoryjnego raportowania	K_W05	Wykład	Zaliczenie na ocenę	test pisemny
W2	Zna i rozumie ekonomiczne, prawne oraz etyczne uwarunkowania przeprowadzania audytu środowiskowego w jednostce gospodarczej	K_W13	Wykład	Zaliczenie na ocenę	test pisemny
U1	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu audytu środowiskowego do posługiwania się obowiązującymi systemami raportowania	K_U03	Ćwiczenia	Zaliczenie na ocenę	Ocena wykonanych ćw.
U2	Potrafi zebrać i wyselekcjonować dane do wykonania sprawozdań koniecznych do spełnienia obowiązków środowiskowych przedsiębiorców	K_U06	Ćwiczenia	Zaliczenie na ocenę	Ocena wykonanych ćw.
K1	Jest gotów do utrzymywania właściwych relacji w środowisku zawodowym,	K_K05	Ćwiczenia	Zaliczenie na ocenę	Ocena aktywności na

	przestrzegania zasad etyki zawodowej przy sporządzaniu raportów i sprawozdań oraz dbania o dorobek i tradycję zawodu audytora				zajęciach
--	---	--	--	--	-----------

Literatura i pomoce naukowe	
Literatura podstawowa:	
1.	Kulczycka J., Wskaźniki monitorowania gospodarki o obiegu zamkniętym, Wydawnictwo IGSMiE PAN, Kraków 2020, online: http://konferencja-pan.pl/wp-content/uploads/2017/04/ksiazka_goz_fin.pdf
2.	Maruszkin R. (red.), autorzy: Tomasz Lasecki, Tomasz Tamecki i Magdalena Biernat-Kopczyńska, Redaktor prowadzący: Paweł Sikorski, Gospodarka o obiegu zamkniętym w przedsiębiorstwie, Przewodnik dla małych i średnich przedsiębiorców, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 202, online: https://www.parp.gov.pl/storage/publications/pdf/EBOOK-JM-3.pdf
3.	Wytyczne do raportowania ESG. Przewodnik dla spółek, przygotowane przez Magdalenę Krzysztofik we współpracy z Wouter Scheepens oraz Danijela Piljic, GPW, 2023, online: https://www.gpw.pl/pub/GPW/ESG/Wytyczne_do_raportowania_ESG.pdf
Literatura uzupełniająca:	
1.	Praca zbiorowa, Dokumentacja z zakresu ochrony środowiska w firmie (eBook), Wiedza i Praktyka, Warszawa 2022.
2.	Żuchowski J., Paździor M., Perception of food waste problems in the context of sustainable consumption, w: Current Trends in Quality Science. Innovative and sustainable products, materials, and technologies / Michocka Katarzyna, Tichoniuk Mariusz (red.), 2023, Poznań, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, s.327-340. DOI: 10.56091/CTQS.Innov-27
3.	Akty prawne:
	Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, Dz.U. z 2023 poz. 1587.
	Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, Dz. U. z 2023 r. poz. 1658.
	Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami, Dz. U. z 2022 r. poz. 673.
	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Dz.U. z 2024 poz. 54.
	Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej. Dz. U. z 2024 r. poz. 433
Szczegółowy wykaz dodatkowych źródeł i pomocy naukowych podaje prowadzący na pierwszych zajęciach.	

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS			
Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. kontaktowe (IGK)	Zajęcia bez nauczyciela-praca własna studenta (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach/konwersatoriach	X	X	15 [h]
Udział w ćwiczeniach/laboratorium	X	X	30 [h]
Udział w konsultacjach	9 [h]	X	X
Przygotowanie do wykładów/ćwicz/lab Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	X	21 [h]	X
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	9 [h]/ 0,4 ECTS	25 [h]/ 0,8 ECTS	45 [h]/ 1,8 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	75 [h] / 3 ECTS		

Informacje dodatkowe, uwagi
W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.

